

KATEDRA
BLÍZKÉHO VÝCHODU
Filozofická fakulta
Univerzita Karlova

Oponentský posudek na závěrečnou studentskou práci

Název práce: Vztahy mezi Tálibánem a al-Káidou mezi lety 1996-2001

Typ práce: bakalářská

Autor práce: Tomáš Kovařík

Autor posudku: Zuzana Kříhová

	Hodnocení ¹
Badatelská otázka/hypotéza	výborně
Způsob práce/metodologie	výborně
Naplnění zadání	výborně
Práce s prameny a odbornou literaturou	velmi dobře
Stylistická úroveň a struktura práce	velmi dobře
Formální náležitosti (jazyková správnost, citace, odkazy, bibliografie)	velmi dobře

Slovní hodnocení:

Práce analyzující kvalitu i kvantitu vztahů mezi al-Káidou a Tálibánem v období působení al-Káidy v Afghánistánu je z hlediska jasného zadání i následné analýzy zdařilá. Rezervy lze spatřovat v zjednodušeném teoreticko-metodologickém vymezení, absenci jiných než anglo- a česko-jazyčných pramenů i sekundární literatury, a absenci jazykové korektury textu.

Cíl práce je jasně definovaný, byť v úvodu pojatý poměrně zešíroka (analýza vzájemných vztahů). Řadu dalších otázek si autor klade napříč celou analytickou částí práce a lze je považovat za relevantní dílčí cíle práce, není ovšem jasné, proč se nevyskytují i v samotném úvodu. Střízlivé vymezení zkoumaného období považuji za rozumné, student se v práci zaměřuje na přelomové období vývoje vztahů s klíčovými důsledky pro obě organizace i budoucnost celého regionu. Práce obsahuje i hypotézu v úvodu, která je ovšem formulována dosti obecně, s vysokou mírou předvídatelnosti, je tedy poněkud irelevantní („Pracovní hypotézou je vztah těchto dvou organizací, který nebyl ideální a měl značné neshody. Pro obě organizace však bylo výhodné udržovat vzájemné vztahy v rovnováze, především díky benefitům a profitu, které z těchto vztahů vyplývaly“).

¹ Zvolte: Výborně – velmi dobře – dobře – nevyhovující.

**KATEDRA
BLÍZKÉHO VÝCHODU**
Filozofická fakulta
Univerzita Karlova

Samotné jádro práce tvoří analýza koexistence obou uskupení, tedy posouzení pragmatického soužití, míry benefitů i rizik pro jednu či druhou stranu, a to na základě studia jak historických a politologických prací sekundární povahy, tak rozhovorů s vysokými představiteli obou uskupení pro západní média. Autor sice v úvodu stručně přibližuje práce, ze kterých čerpal, chybí ale kritické zhodnocení stěžejních titulů, případně současný stav bádání – ten je zredukován na vyjádření, že se tématem dosud nikdo příliš nezabýval, zejména pak v českém prostředí. Za handicap práce tohoto typu považuji absenci jakýchkoliv prací či alespoň rozhovorů v arabštině nebo perštině, jedná-li se o téma organicky spjaté s danými jazykovými možnostmi, navíc zpracovávané studentem blízkovýchodních studií.

Struktura práce odpovídá zadaným cílům, student se důsledně drží vytyčeného postupu, každou kapitolu uvozuje shrnujícím odstavcem uvádějícím do kontextu. Některé tyto úvodníky by bylo ovšem vhodné přeformulovat, působí zbytečně pleonasticky, jako např. k 2.4: „Tato kapitola se bude zabývat spoluprací mezi oběma organizacemi. Hlavní náplní této kapitoly bude odpověď na otázku: „Jak probíhala spolupráce mezi nimi?“ Kladem práce je schopnost studenta zorientovat se v problematice spleťtých vztahů obou organizací, výběr stěžejních faktů a jejich zasazení do politického i náboženského kontextu a soustavné vyvozování dílčích závěrů, usnadňující pochopení motivací obou hnutí. Bakalant též několikrát polemizuje s prezentováním určitých událostí (v západních médiích) a předkládá vlastní argumentaci podloženou většinou i relevantními zdroji.

V závěru práce student dobře a přehledně shrnuje a formuluje pragmatické uvažování zástupců obou uskupení, zejména proč Tálibán souhlasil s pobytem Usámy bin Ládina v Afghánistánu navzdory očividně převažujícím rizikům nad benefity. Z dílčích závěrů je sice zřejmé, že vzájemná spolupráce převažuje ve prospěch al-Káidy, tedy že hnutí profitovalo ze svého pobytu v Afghánistánu mnohem výrazněji nežli Tálibán z přítomnosti al-Káidy, nicméně přínosům al-Káidy vůči Tálibánu bylo věnováno také nepoměrně méně prostoru v analytické části práce (dva odstavce v kpt. 2.2 a 2.4 o speciálních operacích a stručně o atentátu na protitálibánského velitele Masúda). Za zcela zbytečné považuji použití teorie racionální volby tak, jak ji student uplatnil v závěru práce při analýze dílčích závěrů. Nejen, že samotnou analýzu nikam neposouvá, ale dokonce ji i pokrývá, a to zredukováním závěrů na strohé „splňuje/nespĺňuje“ („Al-Káida definici této teorie splňuje, zatímco Tálibán nikoliv). Nicméně je třeba ocenit, že bakalantovi se jinak podařilo naplnit zadání práce velmi dobře a se složitou problematikou se vypořádal s pozoruhodnou erudicí, proto i navzdory výše popsaným nedostatkům hodnotím naplnění zadání výborně.

Co je třeba ale důkladně zrevidovat, je stylistika i jazyková správnost textu. Přestože je text čtivý a svižně napsaný, množství překlepů a stylistických neobratností způsobených zřejmě

**KATEDRA
BLÍZKÉHO VÝCHODU**
Filozofická fakulta
Univerzita Karlova

časovou tísní při odevzdávání práce je nepřehlédnutelné (nadbytek či naopak absence předložek, špatné skloňování rozvitých přívlasků, psaní velkých/malých písmen, interpunkce, soustavně chybné použití zájmena jeho/svůj a mnohé další). Pozor též na skloňování ulamá (v genitivu plurálu zůstane ulamá, nikoliv ulamů), jakož i transkripce afghánských jmen (např. Hafizulláh -) Háfizulláh či Háfezolláh).

Otázky k rozpravě:

V práci je často citována norská bezpečnostní analytička Anne Stenersen. V čem se liší její práce *Al-Qaida in Afghanistan* v porovnání s ostatními pracemi o al-Káidě? Z jakých zdrojů autorka vycházela?

Celkové hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji velmi dobře.²

V Praze dne 1. 9. 2022

Zuzana Křihová

.....
podpis

² Pokud práci doporučujete k obhajobě, zvolte současně známku. Pokud práci nedoporučujete k obhajobě, známka se nevyplňuje.